

א) לקמן דל. ג. צ"מ ב"ז. א) נפי' מוס' ב"צ סב. ד"ה ומורה. ד) נפי' מוספות לקמן סת. ד"ה מה. מוס' צ"מ ט: א. ד"ה וזל. ט) חולין סת. עו. ו' רש"ל מ"ו. ו' (מהד כד: ט) [שם] טו. ו' נפי' צבורות מו: א. י) ס"א ר"ח. רש"ל. יא) נפי' אמור סי' ק"א. יב) נפי' מוס' צ"מ ט: ד"ה זל שלם.

תורה אור השלם

1. בעל הבור יתשלם בקף קשיב לבעליו ודמות יתיה לו: שמות כא לד

גליון הש"ס

גמ' ראין פקצת שליח בלא וד. טיין מדה ח פ"ה מוס' ד"ה שלם צ"מ:

מוסף רש"י

אין שמין לא לגבב ולא לגזול אלא לנזקין. דלנזקין הוא דשמין את הגזילה לנזק ומוסף עליה מוזק עד שמשלם לו נזק. אכל גנב וגזל טעטלו כהמה ומתה או כהמה, אין שמין את הגזילה אלא שגלם מהא וחס יתלמו כהמה מעליל (לקמן טז.) וברא. דפשיעה (ב"מ יז.) דינא הכי. ששלם לו כלי עשוי ומתוקן והמתקן גני נזקין משלמי טוק נמנה שהבעלים מעפלין בגזילה, שמעין לו הגזילה של כהממו שמתה ע"י זה שהיקה לו וזלה מוסף ומשלם דמיה, הכי נמי ישמו לו כגני הרשעון וליטין ישלם דמיו חס וקנין טעמא ויקנה לו כל אחר (סו טז.) שליח שיצתה מקצתה אסורה באלוהא, פילו מה שהיה כפניס בשעת שמיטה, לפי שהשילם סימן ולד באשה וסימן ולד כהמה, ויחשבו דלמא כהמה מקנת דניק לא השלם והי כילד הלך טולה אסורה דשדין לה כתר רישא (חולין סו.)

ארבעה אבות פרק ראשון בבא קמא

יא.

עין משפט
גד מצוה

ופטור. לשומר שזר פטור צאונסין כדכתיב ציה ומת או נשזר או נשזה אין רואה שזועת ה' מתייה צין שניהם (שמות כג): **יציא עדורה.** נזילה: **נצ"ה.** לשומה כמה היא שזה והכי משמע קרה יציאהו עד יציא העדורה כדכתיב (בראשית מט) צצקר יאכל עד דהיינו שלל כדמתרגמינן עדה. מפי מורי: **מאי לאו צהא קמיפלגי.** דצאונסין הא ודאי לא פליג אצא שאול למימר דאפי' נטרפה צאונס היא חייב דאין שומר שזר חייב צאונסין אלא ה"ק אס נטרפה כפשיעה שיהא צר תשלומין יציא עדורה ויוסיף מציתו על הדמים שהיא שזה בשעת מימה דאי משום דמים דהשתא לא אינטרין דהשתא אי אית ליה נזילות אחרנייתא יתיב ליה כל שכן הא אלא לפחת נזילה אמא ות"ק דלא מפיך ליה לך דרשה סבר פחת נזילה דמוזק הוי הלכך לא מני לאוקמי לקרא לך דרשה דאי משום דמים דהשתא לא אינטרין דהא מניא ישיב לרבות שזה כסף: **צטורה נזילה.** להציאה ממקום שמתה ס' (למקום שהיתה סס) אצא שאלו סבר על המוזק הוא: **והפסול.** כניחותא: **כסף ישיב לבעליו והמס.** משמע שאף המת ישיב לבעליו: **ואגודא.** שפת הצור: **דינפשיה קא ערה.** וריות דנפשיה קא עביד דשיים ליה לנזק צדמי יתימי ולמה לי קרא דוהמת: **כשאל.** קורה: **דצבדא.** כשהה ודע"ג שמוסר הצהא לעיר נמכר צו: **אמר שמואל.** כהנה דיינין הוא שאין שמין לא לגבב ולא לגזול שאם גנב וגזל כהמה או כלים ונפחתו אכלו אין שמין הגזילה והשצדים לבעלים שיחזיר גנב הפחת אלא ישלם כהמה וכלים מעולים והשצדים שלו: **אלא לנזקין.** שמין כדכתיב והמת יהיה לו: **ואני אמר אף לשאל ואצא מורה לו.** רב: **אף לשאל אין שמין.** והאי אף אנגב וגזול קאי: **מדאמרי ליה רב כהנא ורב אסי** (דף ק"ג) **שליח שילח יושבת עליה ימי טומאה**

יביא עדים שנטרפה באונס. ואיסי דורש צפרק האומנין (צ"מ פג.) אין רואה הא י' רואה יציא עדים שנטרפה ופטור דמשמעות דורשין איכא צינייהו: **יביא אדורה לב"ד.** פי' שמתה צלא צרכה ואית דגרס עדורה כמו אחת מהנה לא נעדרה (שעיה לז) וצוקנטרס גרים עדורה כמו יאכל עד:

בשאלתות דרב אחאי' גרי' אמר שמואל אמר לי אצא ולא כפ"ה דפירש דמנהג דיינין קך הוא:

אין שמין דא' אנגב ודא' גזולין. פ"ה אין שמין הגזילה והשצדים לבעלים שיחזיר הגנב הפחת אלא ישלם כהמה שלימה וכלים מעולים והשצדים שלו ודע"ג דקיימא לן ישיב לרבות שזה כסף כסף ואפי' סובין גנב ועין שאני משום דכתיב אשר גזל כעין שגזל הלכך לרין להחזיר הגזילה או דמיה ולא סובין וכן משמע צירושלמי מנין שאין שמין לא לגבב ולא לגזול א"ר אצא צר ממל חיים גניס ישלם ולא מתים עד כדון גניבה גזלה מנין א"ר אצא צר ממל והשיב הגזלה אשר גזל כאשר גזל והיינו טעמא דגנב וגזול קנו מיד כשהוציאו מרשות בעלים אצל מוזיק לא נתחייב אלא כמו שהיוק וה"ט דמ"ד אף לשאל כיון דחייב צאונסין נמלא שקנאו משעה שהוציאו מיד הבעלים והדמים הוא דנתחייב כמו גנב וגזול: **דקא מטהרת דא' מראשון.** פירוט שסופרת י"ד של נקבה מראשון והדמים שמתה צ"ט והי טהורין וא"ת ואמאי לא יהיו טהורים דלמא ציוס ראשון יא' ראשו או רובו ואפי' לא יא' דלמא הוא זכר וי"ל דלא מני' למישרי מספק ספיקא דהו מרי קולי דסתרי אהדיי שאס תאלה יוס מ"א תסתרי נמי מספק ספיקא דשמתא לא יא' רובו ציוס ראשון ואפי' יא' רוב דלמא נקבה היא והשמת תחילה התרנו משום דשמת זכר השמת נתינו משום שמת נקבה הרי ממה נפשך נעשה איסור וכה"ג מן בהמפלת (מה טז.) משז לזכר ולנקבה ולגדה דע"ג דכל איסור צאפי נפשיה **דאיין מקצת שריא בלא וד.** וא"ת לר"א דלמר חוששין משום דאין מקצת שליח צלא ולד לא היתה חוששת ה"ד אי צרה"ר אפי' כחד ספיקא מטהרי' ואי צרה"י אפי' כספק ספיקא נמי טמא דהא מן (טהרות פ"י מ"ד) כל ספיקות שמתה יכול להרבות צרה"י אפי' ספק ספיקא טמא וי"ל דשמעתין איירי לענין לאוסרה לבעלה: **שריית שיצתה מקצתה אסורה באב"ה.** פי' אסורה אפי' מה שצפניס דשמתא צאותו מקצת שליח יא' ראשו של ולד והי כולו כילוד ולא קרינן ציה כל צהמה תאכלו דאס יא' מקצת שליח צלא ולד היה לנו להמיר מטעם ס"ס תימה דסוגיא דהכא מוכח דשרי' ר' אלעזר בשליח שיצתה מקצתה אי הוי ס"ס צבאילה וצוקף כהמה המקשה (חולין עו:) משמע דאפילו צס"ס אסר רבי אלעזר דעל הך משנה דשליח שיצתה מקצתה קאמר ר' אלעזר לא שנו אלא בשאינו קשורה צולד אצל קשורה צולד אין חוששין לולד אחר ובשאיין קשורה ע"כ לא הוי אלא ס"ס כדקמני צברייתא דקמני התם שמת נימוח שפיר של שליח כו' וא"כ כשאין קשורה תסתרי דשמת אין שם ולד אחר ואפי' יש שם ולד אחר שמת לא יא' רובו וי"ל צרייתא דקמני התם שמת כו' מיידי בשליח של אחר הולד ור' אלעזר איירי בשליח שקודם הולד דודאי יש שם ולד אחר כשאין קשורה צה כדאמרין בהמפלת (מה דף טו:) דלא אמרינן תולין את השליח צולד אלא בשליח הצהא אחר הולד ועוד י"ל דהתם אסרי צס"ס גזירה מקצת אטו כולה כדאמרין בשמעתין: **בסימון וד' באשה** [בך] סימן וד' בבהמה. וא"ת ואמאי מולה כהמה באשה ומתני' לא מייירי אלא כהמה יש לומר משום דכאשה שפטו לו יותר מצהמה דהרי שפיר שהוא סימן ולד באשה ולא כהמה כדמתן כהלוקח (צבורות דף ע"ב) סימן ולד כהמה שליח וצאשה שפיר ושליח:

צח א מיי' פ"ו מהל' מוקי ממון הל' יג סמג עשין סה טור ש"ע ח"מ סימן מג ספ"ק ג:
צצב ב מיי' פ"א מהל' גניבה הל' טו ועיין בהשגות וצמ"מ סמג עשין עה טור ש"ע ח"מ פי' סגד ספ"ק ה:
ג ק ג מיי' פ"ב מהלכות גזילה וצדקה הלכה טו סמג עשין שס טוס"ע ח"מ פי' שפ"ק ספ"ק יג:
קא ד מיי' פ"א מהל' שאלה ופקדון הלכה ג סמג עשין כז טוס"ע ח"מ פי' ש"מ ספ"ק ב:
קב ה ו' מיי' פ"י מהל' יאסורי צהא הלכה טו סמג לאין ק"א ועיין נגז טור ש"ע ח"מ פי' ק"ד ספ"ק ו:
קג ז מיי' פ"ה מהלכות מלכות אסורות הל' יג סמג לאין ק"א:

רבינו חננאל

נימא פחת נבילה הנאי היא. דתינא אס טורף יטרף יביאנה עד, יביא עדים שנטרפה באונס ופטור, אבא שאול אומי יביאנה עד, יביא אדורה לב"ד. פי' יביא הגזילה בב"ד לשמה לניקח בתשלומין, שי"מ דכל מה שפחתה הגזילה בין מהת להשלומין על המזיק. ותי"ק חולק ואמי פחת הגזילה לניקח. ונדרת היא כדורא ואוקמה כולי עלמ' פחת נבילה דניקח הוי וברורא נבילה פליגי. ת"ק סבר טורה נבילה דניקח ואבא שאול שאמי יביאנה לב"ד סבר על המזיק להיטיר ולהביאו. והנביא אחרים אומי מניין שעל בעל הבור להעלות שור מבזרו כו'. וקיימא הא דאחרים טעמא דשאל. ואוקימנא דבבורא שריא וזא [אגודא שריא וזא], וכאמרי אישוי שטורא במתא בוזא וברבורא בוזא. אמ' [שמואל] אין שמין לו לגבב כו'. פי' כגון שגבב רובין משמעון כלי או גזל ושבור או בעלי חיים ומחו או נשברו אין שמין השבור וממלא לו הדמים שהיה שוח מקודם מציורת, אלא משלם לו כלי כעין הכלי שגבב או גזל וכן בהמה, והשבור נטלו הגנב או הגזול, ואסיק' כי הא דגריס' בפ' השואל פרה מחבירו דההוא דשאל נגא מחבירו, תבריה, אהא לקמיה דרב אמ' ליה שלים ליה נגא מפליא. אמ' ליה רב כהנא ורב אסי לרב דינא הכי, ושתיק. שי"מ שמין לו לגבב ולא לגזול אלא לשואל. כיון שהוכר שמועות דעולא משלימם. אמר עולא אמר ר' אלעזר שיליא שיצאת מקצתה ביום ראשון ומקצתה ביום שני מונין לה מן הראשון. פי' ז' ימי טומאה לזכר וי"ד לנקבה מונין מן היום הראשון. ואקשי' עליה האי חומרא, קולא הוא דקא חשבת לילדת מיום ראשון והיא לא ילדה אלא בשני ותטהרה בחי' שהוא ז' ליום ב' ועדיין טמאה היא היום כולו. ופירך רבא לחוש לטומאה חוששת, אבל למנות ז' לזכר וי"ד לנקבה משני מנין. ובה בא עולא להודיענו דאין מקצת

שליח בלא וד, תנינא בפ' בהמה שהיא מקשה לילד שליח שיצאת מקצתה אסורה באבילה כסימן הולד באשה כך סימן הולד בהמה. פי' השליח סימן ולד היא בין בן בו. ודחי' אי ממתני' הוה אמנא

